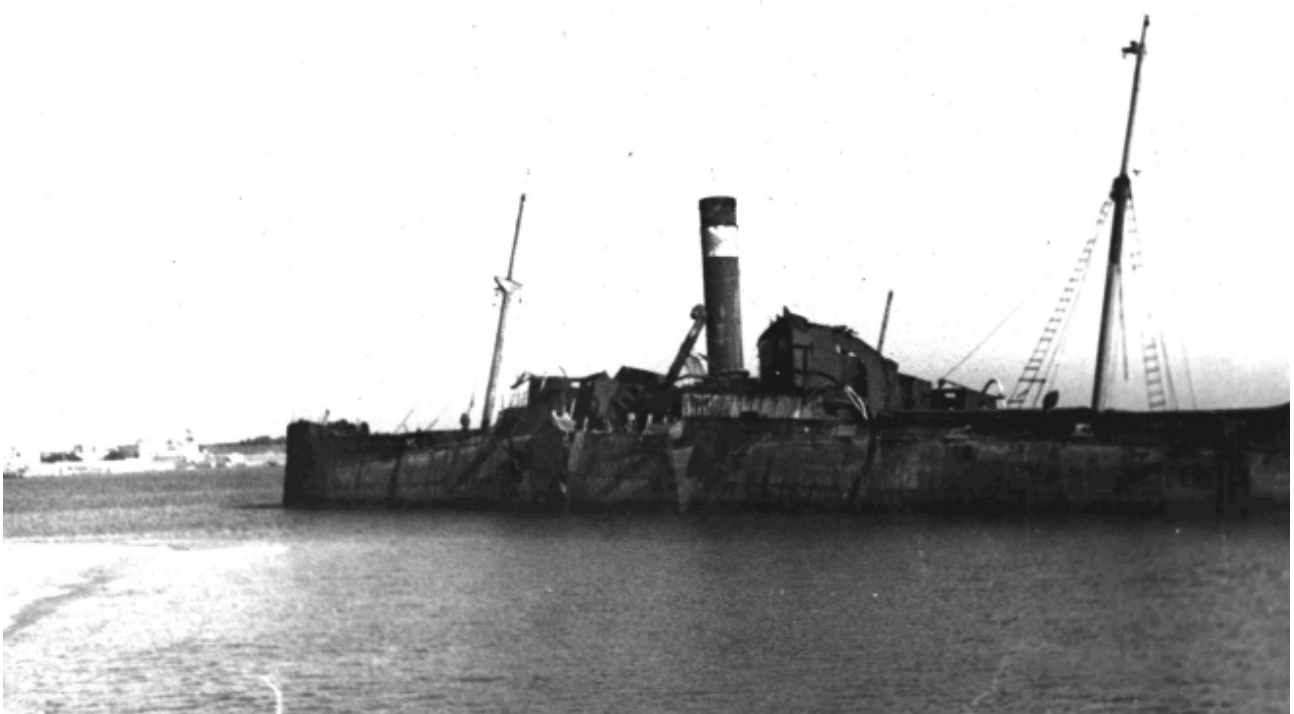

Un pobre vaixell anomenat “Lake Lugano”

Sens dubte, dintre de poc, o potser ara mateix, haurem de portar un diccionari català a la butxaca, perquè cada vegada és més difícil entendre el significat de moltes paraules que diuen són catalanes, però que no s’havien emprat mai en les nostres contrades. Per no anar més lluny, en el programa d’activitats del “Palamós Terra de Mar” hi havia una immersió a pulmó lliure per a observar un vaixell enfonsat a les seves aigües, “el derelict del Lake Lugano”. Però, que carai vol dir “derelict”? He consultat el diccionari de l’Institut d’Estudis Catalans que tinc a casa i... aquesta paraula no hi és!! Llavors he entrat a Internet, aquest lloc meravellós on es troba tot, com si fos “xauxa”... i, agàfa’t!!... en el mateix Institut d’Estudis Catalans, el diccionari català-valencià-balear, diu que aquesta paraula vol dir: “Abandonat”, adjectiu, la seva etimologia ve del llatí, “derelictum”. M’han faltat cames per anar a cercar el meu estimat diccionari “latino-español” de quan estudiava el batxillerat... a veure... “derelictio -onis”, “abandono, menosprecio”... Vejam, què voldran dir, doncs?... el menyspreat Lake Lugano?... el Lake Lugano abandonat?... Segurament que hauria estat millor dir les restes del vaixell “Lake Lugano” enfonsat en la Guerra Civil, no?

Per a que el lector es centri “històricament” i segons el diari que redactava el recordat Fill Adoptiu de Palamós, Lluís Barceló i Bou, resulta que el vaixell anglès “Lake Lugano” va ser bombardejat per l’aviació, el dia 7 d’agost de 1938, en plena Guerra Civil, mentre estava al moll carregant “llistons de castanyer i serrin de suro per a embalatge dels raïms d’Almeria”... quina manera més trista de morir un “barco”, no?

Vapor mercant anglès «Lake Lugano», embarrancat a l’Escullera

No content amb aquestes explicacions i seguint un vell consell d'investigador, vaig cercar una altra font d'informació... la "Relación de los bombardeos aereos y marítimos sufridos por la villa de Palamós, expuestos según su orden cronológico", que figura en un annexe del primer llibre de plens de l'ajuntament de després de la guerra, en temps de la dictadura. El dia 7 d'agost de 1938, diu (traduït del castellà) "El dia anterior va entrar a port el mercant anglès "Laque Lugano" que es disposa a carregar duelas amb destí a Almeria i rebuigs de suro amb destí a Escòcia. A les 2,40 hores del matí un hidroavió "Heinkel" dona quatre passades pel moll i deixa anar 20 bombes, encenent-se les mercaderies del tinglado, bàsicament suro i fusta. En un segon atac i també en quatre passades, aconseguix dirigir varies bombes a l'interior del mercant. Aquest comença a cremar. Encès, s'aparta del moll i queda embarrancat a la platja". El dia següent, a les 5,10 hores del matí, un hidroavió metralla al "Lake Lugano" que encara està cremant. A les 22,05 hores del mateix dia 8 d'agost, un hidroavió "Heinkel" llença quatre bombes sobre el port i el mercant anglès. La primera bomba cau dins del mercant, partint-lo per la meitat i provocant el seu enfonsament."

Verdaderament allò que va passar amb aquest pobre vaixell va ser fins i tot "acarnissament", ja que el dia 28 de gener de 1939, una setmana abans d'entrar les tropes del general Franco a Palamós, el creuer "Canarias" va llençar uns quants obusos sobre les restes del mercant, embarrancat a la platja, al lloc conegut pel nom d'"espigón" (l'Escullera).

Hi ha una altra paraula, de les dades del llibre de plens: "duelas", que diu que carrega el mercant anglès amb destinació a Almeria, que tampoc sé què carai són... Després de consultar els meus diccionaris, res de res, però a Internet... sempre a Internet, he trobat en el Diccionario de la Lengua Española de la Asociación de Academias de la Lengua Española, que dona el següent significat: "Cada una de las tablas que forman las paredes curvas de las pipas, cubas, barriles, etc." perfecte, ara ja ho entenc tot!! Haurem de portar un altre diccionari... o potser és millor tenir un bon enllaç amb la xarxa d'Internet!!

Quan era jovenet, anàvem a veure les restes d'aquest vaixell. Llavors ja no quedava gaire cosa, els bussos havien tret tones i tones de ferro... Cabussàvem i tornàvem a cabussar per a veure els detalls de la ferralla d'aquest mític vapor... ara, avui, ben poca cosa ha de restar al fons...

PERE de TRIJUEQUE

Veí de Palamós

17-09-2006

Com sempre, la fotografia de regal!!

